

Regeringsuppdrag om förbättrat kunskapsunderlag om järnvägstransporter

Presentation

Stockholm 2017-07-03

Tom Andersson

Uppdrag

Fokus i uppdraget ligger på förbättrad kunskap om gods och passagerarflöden genom data med högre geografisk upplösning.

1. inventering och bedömning av tänkbara datakällor,
2. inventering av möjligheter att validera och kalibrera prognos och analysmodeller för järnvägstransporter på detaljerad nivå,
3. ta fram ett förslag till utformning och produktion av utvecklad statistik om gods och persontransporter på järnväg

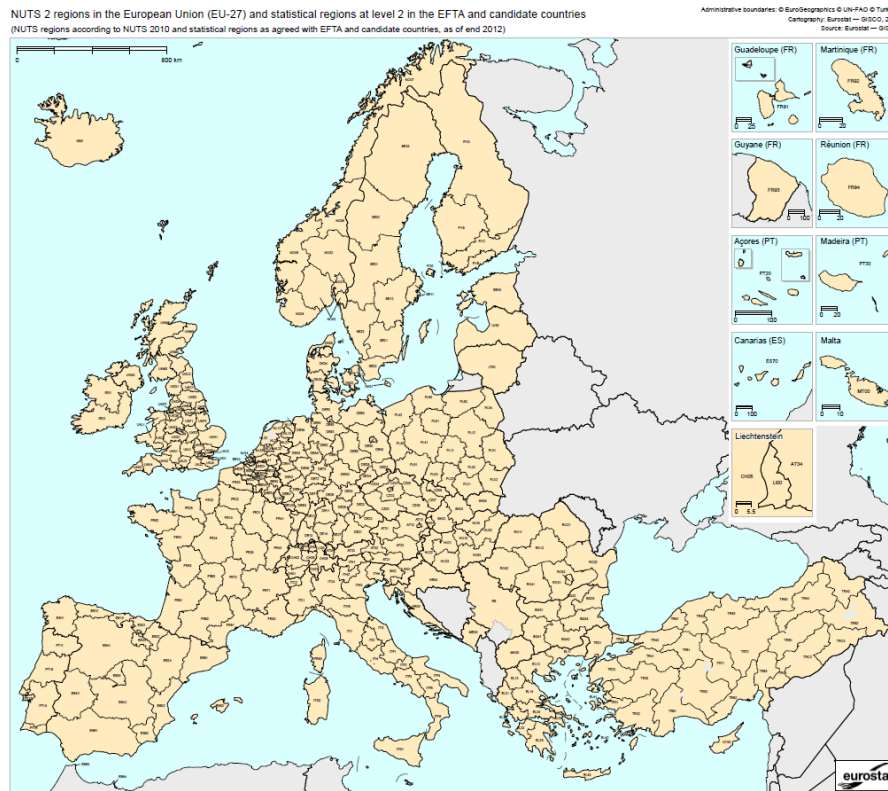
EU-parlamentets och rådets förordning nr 91/2003 om järnvägstransportstatistik anger krav på regional statistik och är en utgångspunkt för arbetet.

Nuvarande regional statistik om järnvägstransporter

Vart femte år lämnas regional statistik till Eurostat. Uppgifter följer nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS).

Rapportering sker på NUTS 2, men det finns alternativ, 1 och 3.

Alla uppgifter från Sverige är sekretessmarkerade, men inte från våra grannländer; inte heller från Tyskland, vår viktigaste handelspartner.

Vägledning för inventering av datakällor

EU-parlamentets och rådets förordning nr 91/2003 om järnvägstransportstatistik

Artikel 5: Datakällor

2. Nödvändiga uppgifter får insamlas med hjälp av valfri kombination av nedanstående källor:

- a) Obligatoriska undersökningar.
- b) Administrativa uppgifter, inklusive uppgifter som insamlats av tillsynsmyndigheter.
- c) Statistiska skattningsmetoder.
- d) Uppgifter som tillhandahållits av branschorganisationer inom järnvägssektorn.
- e) Ad hoc-studier.

Idag används 2a primärt, men Trafikverket använder också 2b för vissa kvalitetskontroller.

Det är önskvärt, för att inte säga nödvändigt, att bygga på det som redan görs.

Punkterna 2a-2e kan fungera som prioriteringsordning i inventeringen, först 2a/2b parallellt.

Myndigheters produktionssystem, databaser och register

I uppdraget ingår inte utvecklings- och kvalitetsfrågor avseende andra myndigheters system, databaser och register, men väl frågan om deras användbarhet för förbättrad statistik, varmed frågan om deras kvalitet och utveckling ändå berörs.

Exempel. Trafikverkets uppföljningssystem Lupp

Datakällor och laddning av Lupp

De huvudsakliga datakällorna för respektive informationsmängd i Lupp visas nedan.

Informationsmängder	Beskrivning	Datakälla för Lupp
Tågplan(tidtabeller)	Information om planerad och inställd trafik inkl. info om järnvägsföretag, platser, geografiska områden mm.	DPP , daglig produktions-plan (indirekt via Trainplan)
Geografi (Plats, Sträcka)	Information om Trafikverkets infrastruktur på trafikplatsnivå. Info om stråk, bandelar, DLO, etc.	BIS , Baninformationsystem, och manuellt ajourhållna stödregister
Tåglägesrapportering (Punktighet, Störningsvolym,)	Tidtabellsjämförelser vid trafikplatser, beräkningar, klarrapporter, orsaksrapportering på avvikelser.	ATL , aktuellt tågläge (indirekt via Basun och Här och Nu)
Tågsammansättningar	Inrapporterade uppgifter om lok, vagnar, axlar, längder, vikter,	Opera (indirekt via JF produktionssystem)
Händelser	Orsakskodade Händelser med koppling till hur tågstörande dom varit. Sammanlänkat med Ofelias felrapportering på infrafel.	Basun/Ofelia/ATL
Inställda tåg	Orsakskodning	DPP (indirekt via Trainplan)
Trafikinformation	Beräkningar, annonseringsinformation	Påbörjat 2014, nu pausat, från Anno
Besiktningar	Information om utförda besiktningar med rapporter, anmärkningar.	Bessy
Felrapporter	Anmälda fel i anläggningen	Ofelia
Underhållsåtgärder	Inrapporterade underhållsåtgärder	Rufus

Två generella utvecklingsstrategier

Top-down strategi

Uppgiftslämnare lämnar geografiska uppgifter i enlighet med standardiserade formulär.

Fördelar: explicita, tydliga avgränsningar

Nackdelar: resurskrävande, utländska operatörer

Bottom-up strategi

Användning av trafik- och transport-uppgifter i verksamhets- och produktions-system, databaser och register

Fördelar: aktualitet och effektivitet

Nackdelar: komplexitet, öppna system, privat infrastruktur

Kvalitet, sekretess, röjanderisker och röjandekontroll är viktiga frågor oavsett strategi. För att kvalitetssäkra framtida lösningar och förslag krävs en helhetsbild av datakällor och deras produktion.

Intern organisation på Trafikanalys

Styrgrupp: Brita Saxton, Per-Åke Vikman, Gunnar Eriksson, Abboud Ado och Eva Pettersson

Projektledare: Tom Andersson

Projektgrupp: Fredrik Lindberg, Mats Wiklund, Gelaye Hailemichael och Eva Lindborg

Referensgrupp: Krister Sandberg, Pia Bergdahl och Magnus Johansson

Kommunikation: Johan Landin

Extern samverkan

Kontaktpersoner

Anders Broberg, Trafikverket

Gustaf Engstrand, Tågoperatörerna

Karolina Boholm, Näringslivets Transportråd

Mattias Andersson, Svensk Kollektivtrafik

Nils Enberg, Transportstyrelsen

Sara Rhudin, SKL

Påtänkta samverkansgrupper

1. Generella samråd: myndigheter, bransch och företag
2. Myndighetsspecifika frågor om dagens regelverk och system: Trafikverket och Transportstyrelsen
3. Företagsspecifika frågor om uppgiftslämnande rörande godstransporter
4. Företagsspecifika frågor om uppgiftslämnande rörande persontransporter

Fem huvudsakliga moment

1. Omvärldsanalys – lägesbild av geografisk järnvägsstatistik, rättsliga och praktiska förutsättningar, internationella jämförelser
2. Fördjupade analyser av sekretessfrågor, röjanderisker och röjandekontroll
3. Inventering av datakällor – undersökningar, system, register, databaser, primära och sekundära uppgiftslämnare
4. Inventering av databehov för modellering
5. Förslag till produkt- och policyutveckling

Mer konkreta aktiviteter inför första delredovisningen 1 december 2017 (metodval)

- Bred kartläggning av geografisk järnvägsstatistik (desktop research)
- Fördjupade fallstudier av geografisk järnvägsstatistik (desktop research)
- Gruppdiskussioner om geografiska statistikbehov, möjligheter och problem (samverkansgrupper)
- Gruppdiskussioner om sekretessfrågor och röjanderisker bland primära uppgiftslämnare (samverkansgrupp)
- PM om datakällor bland sekundära uppgiftslämnare i Sverige (frågeformulär till Trafikverket och Transportstyrelsen)
- PM om databehov till modeller bland sekundära uppgiftslämnare i Sverige (frågeformulär till Trafikverket)
- PM om sekretessregler och röjandep Praxis bland sekundära uppgiftslämnare, Sverige i första hand, men även med internationella utblickar (frågeformulär till Transportstyrelsen)
- Intervjuer/enkät om system och datakällor bland primära uppgiftslämnare till bantrafik/järnvägstransporter, med inriktning på arbetsbörda med aktuella och potentiella frågor (standardiserat formulär)
- Enkät om primära uppgiftslämnare, alternativa datakällor, röjanderisker och kontroller bland ansvariga uppgiftslämnare till Eurostat (e-postenkät)